

Krönika från RådNu

April 2018

Vårhälsning från Christina Lundström:

Den oersättliga erfarenheten

Precisionsodling handlar om att anpassa åtgärder efter variationer i olika faktorer inom ett fält. Här behövs olika former av teknik för att det ska bli möjligt att få bra precision i stor skala. Men det finns några svårigheter.

Lantbrukarens kunskap kan inte ersättas av teknik. **Ingen kan bruka en specifik gård bättre än den erfarne och intresserade lantbrukaren.** Ulrik Nitsch brukar prata om lantbrukares fem kompetenser: 1) ämneskunskap, 2) kunskap om omgivningen, 3) praktiska färdigheter, 4) förmåga att planera och sköta ekonomi samt 5) förmågan att samordna de andra fyra, vilket vi brukar kalla timing eller management.

Digital teknik kan hjälpa lantbrukaren att öka kompetensen inom många av dessa, men den femte kompetensen bygger på erfarenhet och är svår att ersätta med teknik. Så för det första måste tekniken fungera i praktiken. Den måste vara pålitlig, användarvänlig och möjlig att bedöma resultatet av, annars finns det risk att lantbrukaren eller rådgivaren överhuvudtaget inte kommer att använda den.

I mer komplexa beslut kan det vara svårt att bedöma effekten av vad man har gjort. Om man jämför autostyrning med användning av N-sensorn eller CropSAT, så blir det uppenbart att effekten av autostyrning är mycket lättare att se med blotta ögat och därmed värdera. Vi har fältförsök som visar resultat av olika strategier, men vi vet också att försökens resultat inte alltid är helt möjliga att generalisera.

Lantbrukarens uppgift är att applicera den generella kunskapen på sin speciella gård och ofta då med stöd av rådgivaren. Teknikens uppgift är att fungera bra, vara lättanvänd och ge lantbrukaren och rådgivaren underlag för att fatta bättre beslut. **Lantbrukare och rådgivare måste därmed skapa ny erfarenhet av att tolka information från ny teknik och kombinera den med erfarenhet och annan kunskap.** Det handlar alltså inte om att ersätta någon - varken lantbrukaren eller rådgivaren!

Christina Lundström

Forskare och projektkoordinator RådNu